

Sygn. akt II PK 278/11

POSTANOWIENIE

Dnia 23 marca 2012 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Romualda Spyt

w sprawie z powództwa A. K.

przeciwko M. Spółce z o.o.

o odszkodowanie,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń

Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 23 marca 2012 r.,

skargi kasacyjnej powoda od wyroku Sądu Okręgowego

z dnia 2 czerwca 2011 r.,

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania**
- 2. zasądza od powoda A. K. na rzecz pozwanej M. Spółki z o.o. kwotę 900 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania wywołanego wniesieniem skargi kasacyjnej.**

Uzasadnienie

Sąd Okręgowy -Sąd Pracy wyrokiem z dnia 2 czerwca 2011 r., w sprawie z powództwa A. K. przeciwko M. spółce z o.o. o odszkodowanie, oddalił apelację powoda od wyroku Sądu Rejonowego– Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 22 grudnia 2010 r.

Powód zaskarżył ten wyrok skargą kasacyjną w całości, zarzucając mu naruszenie prawa materialnego: art. 9 § 1 k.p. w związku z § 25 pkt 2, 4 Regulaminu pracy pozwanej Spółki przyjętego przez Zarząd dnia 10 sierpnia 2009

r., przez ich niewłaściwe zastosowanie i przyjęcie, że pracodawca nie ma obowiązku ich przestrzegania, art. 52 § 1 k.p., przez jego niewłaściwe zastosowanie, mimo iż nie doszło do naruszenia podstawowych obowiązków pracowniczych, a także naruszenie zasad postępowania, które miały wpływ na wydany wyrok a szczególności: art. 233 § 1 k.p.c., przez przyjęcie za własne ustaleń Sądu Rejonowego sprzecznych z treścią zebranego materiału, w tym przyjęcie, że powód był pod wpływem alkoholu, mimo iż z zeznań świadków to nie wynikało oraz pominięcie zeznania świadka J. L. w tej części, w której zeznała, że nie czuła od powoda alkoholu, art. 382 k.p.c., przez niedokonanie własnych ustaleń, a w szczególności dotyczących: sprzeczności w zeznaniach świadków i przebiegu procesu związanego z podjęciem decyzji o rozwiązaniu umowy o pracę bez wypowiedzenia.

Skarżący wniósł o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, wskazując, że „skarga jest oczywiście zasadna”, gdyż „zgodnie z treścią art. 9 § 1 k.p. za przepisy kodeksu pracy rozumie się również regulaminy określające prawa i obowiązki stron stosunku pracy. W niniejszej sprawie, mimo iż powód na to wskazywał, Sąd pominął całkowicie przepisy zawarte w Regulaminie pracy a dotyczące trybu postępowania w przypadku, gdy zachodzi podejrzenie, że pracownik albo stawiał się do pracy w stanie wskazującym na spożycie alkoholu lub spożywał alkohol w miejscu pracy. Na strony stosunku pracy nałożono pewne ograniczenia, ale również wyposażone je w prawa umożliwiające obronę własnego stanowiska. Między innymi pracownik ma obowiązek, ale i prawo poddania się badaniu na trzeźwość. Nigdy takiego badania nie przeprowadzono, nie dlatego, że nie zgodził się na nie pracownik, ale z tej przyczyny, że pracodawca mu tego nie zaproponował” oraz „zgodnie z przyjętymi zasadami nie może być podstawą skargi kasacyjnej błąd, czy też sprzeczność w ustaleniach faktycznych. Jednak rażące naruszenie zasady swobodnej oceny dowodów polegające między innymi na tym, że przyjmuje się za wiarygodne zeznania świadka, że powód był pod wpływem alkoholu, gdy powód wykazał, że nie mogli oni tego stwierdzić. Przyjęcie, że w szafce powoda znaleziono butelkę z wódką, gdy nikt tego nie sprawdził a sugerowano się jedynie nalepką. Jest to niedopuszczalne”, jak również „Sąd Okręgowy naruszył normę zawartą w art. 382 nie dokonując własnych ustaleń. Z uzasadnienia Sądu wynika,

że Sąd polemizuje z zarzutami apelacji nie dokonując jednak żadnych własnych ustaleń w przedmiotowej sprawie”.

W odpowiedzi na skargę strona pozwana wniosła o jej nieprzyjęcie do rozpoznania, ewentualnie o jej oddalenie i zasądzenie od powoda na swoją rzecz kosztów postępowania kasacyjnego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne (pkt 1), istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów (pkt 2), zachodzi nieważność postępowania (pkt 3) lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (pkt 4). W związku z tym wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powinien wskazywać, że zachodzi przynajmniej jedna z okoliczności wymienionych w powołanym przepisie, a jego uzasadnienie zawierać argumenty świadczące o tym, że rzeczywiście, biorąc pod uwagę sformułowane w ustawie kryteria, istnieje potrzeba rozpoznania skargi przez Sąd Najwyższy.

Odnosząc się do podnoszonego przez skarżącego argumentu o oczywistej zasadności skargi, należy stwierdzić, że w świetle utrwalonego orzecznictwa Sądu Najwyższego oczywista zasadność skargi kasacyjnej zwykle wynika z oczywistego, widocznego *prima facie* naruszenia przepisów prawa polegającego na sprzeczności wykładni lub stosowania prawa z jego brzmieniem lub powszechnie przyjętymi regułami interpretacji. Nie chodzi zatem o takie naruszenie prawa, które może stanowić podstawę skargi w rozumieniu art. 398⁴ k.p.c., lecz o naruszenie kwalifikowane (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 26 lutego 2008 r., II UK 317/07, LEX nr 453107, z dnia 25 lutego 2008 r., I UK 339/07, LEX nr 453109, z dnia 26 lutego 2001 r., I PKN 15/01, OSNAPiUS 2002 nr 20 poz. 494, z dnia 17 października 2001 r., I PKN 157/01, OSNAPiUS 2003 nr 18, poz. 437, z dnia 8 marca 2002 r., I PKN 341/01, OSNP 2004 nr 6, poz. 100, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 22 stycznia 2008 r., I UK 218/07, LEX nr 375616). Jeżeli więc przesłanką wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania jest twierdzenie skarżącego,

iż skarga jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁴ § 1 w związku z art. 3989 § 1 pkt 4 k.p.c.), powinien on w uzasadnieniu wniosku zawrzeć wywód prawny wskazujący, w czym wyraża się ta "oczywistość" i przedstawić argumenty na poparcie tego twierdzenia, koncentrując się na wykazaniu kwalifikowanej postaci naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego polegającej na jego oczywistości, widocznej *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 16 września 2003 r., IV CZ 100/03, LEX nr 82274). Przy czym podkreślić należy, że przepis art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. nie odwołuje się do oczywistego naruszenia prawa, ale do oczywistej zasadności skargi, co oznacza, że oczywista zasadność skargi może wynikać oczywistego i kwalifikowanego naruszenia przepisu prawa, pod warunkiem jednakże, że skarżący wykaże, iż uchybienie to zadecydowało o wyniku sprawy. Wymagań tych skarżący nie spełnił.

Podkreślić też należy, że pod pozorem naruszenia prawa materialnego skarżący w istocie kwestionuje ustalenie sądu drugiej instancji o pozostawaniu przez powoda w pracy w stanie nietrzeźwości. Tymczasem naruszenie art. 233 § 1 k.p.c. nie mieści się we wskazanych w przepisie art. 398³ § 1 k.p.c. podstawach kasacyjnych. Zgodnie bowiem z § 3 tego przepisu podstawą skargi kasacyjnej nie mogą być zarzuty dotyczące ustalenia faktów lub oceny dowodów (por. uzasadnienie postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 23 września 2005 r., III CSK 13/05, OSNC 2006 r. nr 4, poz. 76). Art. 398³ § 3 k.p.c. wprawdzie nie wskazuje *expressis verbis* konkretnych przepisów, których naruszenie, w związku z ustalaniem faktów i przeprowadzaniem oceny dowodów, nie może być przedmiotem zarzutów wypełniających drugą podstawę kasacyjną, nie ulega jednak wątpliwości, że obejmuje on art. 233 k.p.c. Wszakże ten właśnie przepis określa kryteria oceny wiarygodności i mocy dowodów (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 26 kwietnia 2006 r., V CSK 11/06 LEX nr 230204). Ustrojową funkcją Sądu Najwyższego jest sprawowanie nadzoru judykacyjnego, w tym zapewnianie jednolitości orzecznictwa sądów powszechnych. Z tego punktu widzenia każdy zarzut skargi kasacyjnej, który ma na celu polemikę z ustaleniami faktycznymi sądu drugiej instancji, chociażby pod pozorem błędnej wykładni lub niewłaściwego zastosowania określonych przepisów prawa materialnego, z uwagi na jego

sprzeczność z art. 398³ § 3 k.p.c. jest a limine niedopuszczalny (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 4 stycznia 2007 r., V CSK 364/06, LEX nr 238975). Nie może więc także odnieść skutku postawiony w skardze kolejny zarzut naruszenia art. 233 § 1 k.p.c.

Jeśli zaś chodzi o zarzut naruszenia art. 382 k.p.c., to Sąd drugiej instancji jako sąd nie tylko odwoławczy, lecz także merytoryczny, nie może poprzestać na zbadaniu zarzutów apelacyjnych. Powinien poczynić własne ustalenia i samodzielnie ocenić je z punktu widzenia prawa materialnego. Jeżeli sąd drugiej instancji po rozpoznaniu sprawy podziela stanowisko sądu pierwszej instancji, to wówczas może ograniczyć się do stwierdzenia, że przyjmuje ustalenia i wnioski tego sądu jako własne (zob. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 26 kwietnia 1935 r., III C 473/34, Zb. Urz. 1935, nr 12, poz. 496 oraz z dnia 7 września 1936 r., III C 1167/35, Zb. Urz. 1937, nr 9, poz. 318 oraz uchwałę składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 23 marca 1999 r., III CZP 59/98, OSNC 1999, nr 7-8, poz. 124). Tak też uczynił Sąd Okręgowy, stwierdzając w uzasadnieniu wyroku, że zaaprobował i przyjął za własne ustalenia faktyczne Sądu Rejonowego.

Skarżący nie zdołał zatem wykazać, że zachodzi potrzeba rozpoznania jego skargi przez Sąd Najwyższy, wobec czego z mocy art. 398⁹ k.p.c. należało postanowić jak w sentencji. O kosztach postępowania wywołanych wniesieniem skargi kasacyjnej rozstrzygnięto po myśli art. 98 k.p.c. w związku z § 11 ust. 1 pkt 2 w związku z § 6 pkt 5 w związku z § 12 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz.U. Nr 163, poz. 1349 ze zm.).